

Rezolúcia z 1. mája 1918

Roky trvajúca „veľká vojna“ vyvolávala čoraz väčší odpor širokých vrstiev obyvateľstva. V roku 1918 sa začali prejavovať znaky odporu voči aj voči vtedajšiemu politicko-spoločenskému usporiadaniu krajiny. Na 1. mája 1918 zvolí slovenskí predstavitelia sociálnej demokracie do Liptovského Mikuláša ľudové zhromaždenie. Tu bola prednesená rezolúcia, ktorá reagovala na aktuálnu politickú situáciu. Obsahuje aktuálne politické požiadavky, napr. uzavretie mieru, uznanie práva národov Rakúsko-Uhorska na sebaurčenie, zavedenie všeobecného rovného a tajného volebného práva, slobodu slova, tlače a zastavenie cenzúry slovenskej tlače. Po prvýkrát je tu verejne prednesená požiadavka slovenskej politickej reprezentácie vytvoriť spoločný československý štát. autorom autentického štvorstranového konceptu rezolúcie bol V. Šrobár, slovenský politik, stúpenec politiky čechoslovakizmu a podporovateľ T. G. Masaryka. Rezolúcia bola korigovaná na prípravnej schôdzi 29. apríla 1918. Na redakcii a doplnkoch sa podieľal aj sociálnodemokratický politik J. Kusenda a tvorivo prispel aj J. Burian. Rezolúcia je národnou kultúrnou pamiatkou a je uchovávaná v Archíve SNM.

Rezolúcia z 1. mája 1918

V Liptovskom Mikuláši 1. mája 1918 sa konalo zhromaždenie sociálnodemokratickej strany na ktorom prijali nasledovnú rezolúciu:

My robotníci, organizovaní v Slovenskej sociálnodemokratickej strane, a slovenskí občania na verejnom ľudovom zhromaždení v Liptovskom Sv. Mikuláši dňa 1. mája 1918 prijímame rezolúciu z prvomájového zhromaždenia:

1. Aby sa vlády chytili každej príležitosti uzavrieť mier spravodlivý a trvalý, zakladajúci sa na poctivom riešení všetkých zahraničných a vnútropolitických otázok, mier, ktorý zabráni vzplanutiu nových vojen a prinesie žiadaný POKOJ a slobodu všetkým národom Európy.
2. Ako prirodzený následok uznanej slobody žiadame bezpodmienečné uznanie práva na samourčenie všetkých národov nielen za hranicami našej monarchie, ale i národov Rakúsko-Uhorska, teda i uhorskej vetvy československého kmeňa.
3. Žiadame, aby vplyv na zákonodarstvo bol zabezpečený každému dospelému občanovi Uhorska bez rozdielu na národnosť a triedu rovným a všeobecným volebným právom. Ďalej žiadame, aby sa hlasovanie na celom území krajiny konalo tajne a aby zneužívanie moci akýchkoľvek orgánov, ako i každé podplácanie a terorizovanie voličov bolo prísne stíhané, a protestujeme proti vyneseniu takého volebného zákona, ktorý má zabezpečiť nadvládu triedy nad triedami, národa nad národmi.
4. Žiadame úplnú slobodu tlače, slova a protestujeme proti tomu, aby verejná mienka občanov s pomocou cenzúry bola umlčovaná nielen pri vydávaní, ale i pri rozširovaní slovenských časopisov, ďalej proti zbytočnému tútorstvu našej vlády, ktorá tajnými nariadeniami hatí prístup časopisov nielen z ďalekého zahraničia, ale i zo susedného Rakúska.
5. Konečne žiadame, aby sa vláda postarala o to, že by svetovú vojnu nepovažovalo niekoľko ľudí za dobrý obchod na úkor nemajetných tried, ktoré sú dnes prinútené hladovať a kvôli tomu chodiť nahé.
6. Žiadame, aby osemhodinový pracovný čas bol zákonom zaistený. Žiadame rovnosť vo všetkom, nielen na bojištiach, kde ide o život, ale aj za bojišťami. Nech žije všeobecné volebné právo! Nech žije svetový mier! Nech žije rovnosť a sloboda národov!